

Social och ekonomisk integration av romer i Europa

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

2010-05-24

Dokumentbeteckning

KOM(2010) 133

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén Social och ekonomisk integrering av romer i Europa

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 7 april 2010 ett meddelande med förslag om ökat stöd till medlemsstaterna för social och ekonomisk integrering av romer. Meddelandet innehåller även förslag om åtgärder för att generellt förbättra samarbetet avseende frågor om romer och för att bättre använda redan befintliga strukturer inom EU. Regeringen ställer sig bakom den generella inriktningen i kommissionens meddelande.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Det bor 10-12 miljoner romer i Europa. De bor i samtliga medlemsstater, kandidatländer och potentiella kandidatländer. En stor andel av den romska minoriteten är utsatt för diskriminering, social exkludering och segregation. De har begränsad tillgång till högre utbildning, svårigheter att få arbete, låga inkomster samt dålig hälsa vilket bidrar till högre dödlighet och lägre medellivslängd jämfört med icke-romer. Exkludering av romer orsakar såväl mänskligt lidande som indirekta kostnader i form av utebliven produktivitet. Vidare har romer i flera länder den senaste tiden blivit utsatta för trakasserier, hot om våld och våld.

EU har mot denna bakgrund de senaste åren ökat sitt engagemang avseende romerna i Europa. Rådet har sedan december 2007 antagit flera rådsslutsatser avseende inkludering av romer. Rådet har bekräftat att både medlemsstaterna och EU har ett ansvar utifrån sina respektive kompetenser. Kommissionen har uppmanats att inta en aktivare roll i arbetet.

Kommissionen har den 7 april 2010 presenterat ett meddelande om social och ekonomisk integrering av romer i Europa. Syftet är att indikera hur EU kommer att bidra till detta arbete. I en bilaga till meddelandet finns en rapport, *Romer i Europa: Genomförandet av den Europeiska unionens instrument och policies för romers inkludering – rapport om utvecklingen 2008–2010*.

1.2 Förslagets innehåll

De problem som romer möter i sin vardag berör i stort sett alla samhällsområden. För att åstadkomma en långsiktig och hållbar förändring krävs därför att ansvariga sektorer involveras och vidtar åtgärder men också att särskilda åtgärder vidtas. Kommissionen lämnar i meddelandet förslag till ett antal insatser för att stärka arbetet avseende ekonomisk och social integrering av romer. Det handlar bl.a. om att på olika sätt stödja och driva på medlemsstaternas arbete. Kommissionen kommer att fortsätta genomföra bilaterala högnivåmöten med enskilda medlemsstater. Vidare ska kommissionen bidra till att utveckla och möjliggöra mer kunskapsbaserade insatser liksom till ett ökat och utvecklat användande av strukturfonderna. Kommissionen kommer att bjuda in medlemsstaterna att inom ramen för den öppna samordningsmetoden ta upp frågor om romer när de rapporterar om genomförandet av de nationella politikområden som är relevanta för romers inkludering. Kommissionen avser också t.ex. stödja de länder som är ordförande i EU att utveckla den integrerade europeiska plattformen för romers inkludering. Principerna för romers inkludering ska användas vid utformning, genomförande och utvärdering av relevanta politikområden. Kommissionen kommer att utveckla integreringen av frågor avseende romer i ordinarie interna procedurer. De avser även möjliggöra för romerna själva att påverka arbetet med romers integrering. Med utgångspunkt från goda exempel avser kommissionen att utveckla ett antal modeller för romers inkludering till stöd för beslutsfattarna i medlemsstaterna.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Kommissionens meddelande innehåller inte några förslag till lagtexter.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Meddelandet innebär inga direkta budgetära konsekvenser.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar i stort kommissionens meddelande. Regeringen ställer sig positiv till ett ökat engagemang från EU för romers inkludering. Regeringen har framhållit att medlemsstaterna har huvudansvaret för romers inkludering men arbetet kräver även ett aktivt agerande av EU. Regeringen har förordat att arbetet i första hand bör ske inom ordinarie strukturer och politikområden. Samtidigt är romerna en särskilt utsatt grupp i Europa när det gäller diskriminering och social exkludering och deras situation har förvärrats under den senaste tiden. Det finns därför anledning att också vidta särskilda åtgärder för att förbättra romernas förutsättningar. Regeringen har även förordat bättre samarbete och ökat erfarenhetsutbyte. Mot denna bakgrund ställer sig regeringen bakom den generella inriktningen i kommissionens meddelande. Regeringen finner att detta arbete kan ske utan att tillföra ökade medel på EU-nivå.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte skickats ut på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej tillämpligt.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Ej tillämpligt.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionen kommer att fortsätta utveckla samarbetet med medlemsstaterna och andra berörda parter för genomförandet av de olika förslagen i meddelandet.

4.2 Fackuttryck/termer

Den romska minoriteten återfinns framförallt i länder såsom Rumänien, Ungern, Bulgarien, Tjeckien, Slovakien samt Spanien.

Termen rom omfattar enligt EU:s språkbruk ett antal olika grupper som beskriver sig som romer, resande, manouches, ashkali, sinti m.m.